

АНОТАЦІЯ

Зелений І.І. Формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі ВВНЗ. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України, Харків, 2025.

Дослідження присвячено формуванню готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі вищих військових навчальних закладів.

Обґрунтування актуальності теми дисертації. У межах реалізації стратегічного курсу України до набуття повноправного членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору особливої уваги потребують питання реформування і удосконалення системи вищої військової освіти. Побудова сучасної моделі військової освіти має відповідати вимогам щодо забезпечення її якості, професіоналізації Збройних Сил України та організації підготовки фахівців у системі неперервної професійної військової освіти. Такий підхід дозволить забезпечити неперервний професійний і особистісний розвиток фахівців військової сфери впродовж їхньої кар'єри.

Система військової освіти України зазнає масштабного реформування, що відображено у таких документах як «Політика Міністерства оборони у сфері військової освіти» (2022 р.) та «Концепція трансформації системи військової освіти України» (2022 р.). Особлива увага приділяється створенню багаторівневої системи неперервної професійної військової освіти, що відповідає найбільш ефективним національним та світовим практикам і враховує досвід ведення бойових дій.

Процес підготовки майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності вимагає комплексного підходу, що забезпечує не лише оволодіння спеціалізованими знаннями та навичками, але й формування готовності до неперервного професійного розвитку задля забезпечення систематичного підвищення кваліфікації, адаптації до нових умов служби і підтримання високого рівня бойової готовності.

У *першому розділі* – «Формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку як актуальна науково-педагогічна проблема» – проведено аналіз науково-педагогічної літератури щодо розробленості проблеми дослідження. Встановлено, що у працях українських та зарубіжних науковців окремі аспекти формування готовності майбутніх офіцерів до неперервного професійного розвитку розглядаються частково. Зокрема, досліджено питання професійної суб'єктності, методологічні та методичні підходи до професійної підготовки майбутніх офіцерів, розвиток лідерських і самоосвітніх компетенцій як ключових складових неперервного професійного вдосконалення та кар'єрного зростання, формування креативності, ініціативності, адаптивності та стресостійкості майбутніх офіцерів. Однак виявлено, що проблема формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі вищих військових навчальних закладів не була предметом окремого наукового дослідження.

Визначено суть базових понять дослідження, зокрема таких як «готовність», «формування готовності», «неперервний професійний розвиток», «готовність до неперервного професійного розвитку», «майбутній офіцер розвідувальної діяльності». Сформульовано власне визначення ключового поняття дослідження «формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до безперервного професійного розвитку» і визначено структуру готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку,

яка містить три складники: когнітивний, операційно-діяльнісний, мотиваційний.

У другому розділі – «Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі ВВНЗ» – проаналізовано систему неперервного професійного розвитку офіцерів Збройних Сил України, що охоплює професійне вдосконалення протягом усього кар'єрного шляху та гармонійно інтегрує формальну та неформальну освіту. Формальна освіта реалізується шляхом отримання вищої освіти, тоді як неформальна включає професійну військову підготовку та підвищення кваліфікації. Здобуття ступеня бакалавра передбачає одночасне освоєння відповідної освітньої програми у вищому військовому навчальному закладі та оволодіння програмами базового (L-1A) та фахового (L-1B) курсів професійної освіти тактичного рівня. Процес отримання ступеня магістра реалізується на трьох рівнях: тактичному (L-1C), оперативному (L-3) та стратегічному (L-4, L-5). Окрім здобуття формальної вищої освіти, офіцери регулярно проходять курси підвищення кваліфікації, спрямовані на оволодіння новими та вдосконалення наявних військово-професійних, військово-спеціальних та загальних компетенцій. Такі курси передбачені на всіх етапах військової кар'єри, що забезпечує неперервний професійний розвиток офіцерів на тактичному, оперативному та стратегічному рівнях.

Обґрунтовано педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі вищих військових навчальних закладів. До таких умов належать: здійснення підготовки викладачів ВВНЗ до формування готовності майбутніх офіцерів до неперервного професійного розвитку; оволодіння знаннями про формальну і неформальну освіту та вміннями обирати шляхи неперервного професійного розвитку; стимулювання майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку.

У третьому розділі – «Експериментальна перевірка педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі ВВНЗ» – уточнено критерії (мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний), визначено показники та охарактеризовано рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку. Мотиваційний критерій оцінювався через аналіз ставлення курсантів до самовдосконалення та сформованість відповідних мотивів. Для вимірювання цього критерію застосовувалися методи опитування, анкетування, спостереження та бесіди. Когнітивний критерій охоплював показники, пов'язані з рівнем теоретичних знань про систему професійного саморозвитку офіцерів, обізнаністю щодо формальної та неформальної військової освіти, а також рівнів професійного зростання. Рівні сформованості за цим критерієм визначалися за допомогою тестування та опитувань. Операційно-діяльнісний критерій передбачав оцінку умінь і навичок саморозвитку, досвіду, отриманого через формальну, неформальну освіту та практичну діяльність, а також професійно значущих якостей. Вимірювання проводилося шляхом виконання практичних завдань, вправ, тренінгів та анкетування.

Експериментально перевірено ефективність реалізації педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі ВВНЗ. Отримані результати продемонстрували динамічне зростання сформованості зазначеної готовності серед курсантів 1-4 років навчання.

За мотиваційним критерієм зафіксовано найбільший приріст показників. Високий рівень мотивації виявлено у 54,3% респондентів, а середній – у 32,8%, що свідчить про усвідомлення більшістю майбутніх офіцерів розвідки значущості безперервного професійного зростання та наявність у них внутрішньої потреби до самовдосконалення. Ці результати

підтверджують достатній рівень сформованості позитивного ставлення до навчання протягом життя.

Щодо когнітивного компонента, встановлено, що 44,7% респондентів продемонстрували середній рівень сформованості, тоді як кількість учасників із низьким рівнем зменшилася на 13,6% порівняно з констатувальним етапом. Ці зміни свідчать про ефективність розроблених педагогічних умов та обґрунтовують необхідність їх системного та послідовного впровадження в освітній процес вищих військових навчальних закладів.

Подібні тенденції спостерігаються й щодо операційно-діяльнісного компонента. Зокрема, кількість респондентів із низьким рівнем зменшилася на 11,8%, тоді як показники середнього та високого рівнів зросли на 7,9% та 4,9% відповідно.

Достовірність отриманих результатів підтверджено за допомогою статистичної оцінки даних із використанням критерію узгодженості Пірсона (χ^2) для кожного з визначених критеріїв. На основі узагальнених результатів педагогічного експерименту та перевірки висунутої гіпотези зроблено висновок про вірогідність вихідних положень дослідження. Доведено, що реалізація обґрунтованих педагогічних умов забезпечує формування мотиваційного, когнітивного та операційно-діяльнісного критеріїв готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до безперервного професійного розвитку в освітньому процесі вищих військових навчальних закладів.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження виражається у том, що:

вперше науково обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку в освітньому процесі ВВНЗ, а саме: здійснення підготовки викладачів ВВНЗ до формування готовності майбутніх офіцерів до неперервного

професійного розвитку (стимулювання професійного інтересу викладачів ВВНЗ до проблеми формування готовності майбутніх офіцерів до неперервного професійного розвитку, розвиток компетентності неперервного навчання і педагогічної компетентності викладачів ВВНЗ); оволодіння знаннями про формальну і неформальну освіту та вміннями обирати шляхи неперервного професійного розвитку (оновлення змісту навчальних програм і робочих навчальних програм, форм і методів навчання, організація і проведення просвітницьких заходів); стимулювання майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку (вивчення і презентація досвіду професійного зростання успішних військових минулого і сучасності, проведення індивідуальних консультацій з питань самовдосконалення, планування кар'єри та вирішення професійних викликів, розробка і проведення вебінарів, спрямованих на розвиток «soft skills», ознайомлення з успішними практиками професійного розвитку в Збройних Силах України і держав-партнерів через організацію зустрічей із військовими фахівцями); визначено структуру готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку, розроблено і обґрунтовано схему формування зазначеної готовності;

удосконалено: діагностичний апарат для з'ясування рівнів сформованості готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку завдяки обґрунтуванню і використанню критеріїв (мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний), відповідних їм показників та характеристики рівнів (високого, середнього, низького);

уточнено суть поняття «формування готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку» як комплексний педагогічний та організаційний процес, спрямований на розвиток у майбутніх військовослужбовців знань, умінь і навичок, досвіду, стійкої мотивації для неперервного професійного зростання і передбачає

розвиток у майбутніх офіцерів розвідки рефлексивного ставлення до власної професійної діяльності, розвиток пізнавальної активності, емоційної стійкості, здатності до саморегуляції та прийняття рішень в умовах динамічного і складного професійного середовища;

подальшого розвитку набули уявлення про зміст і структуру готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку (як єдності мотиваційного, когнітивного і операційно-діяльнісного складників), а також особливості її формування відповідно до визначеної схеми.

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що:

- розроблено методичні рекомендації для підготовки викладачів ВВНЗ до формування готовності майбутніх офіцерів до неперервного професійного розвитку, що призначені для науково-педагогічних працівників і навчальних підрозділів СВ ЗС України, курсантів (слухачів) та офіцерів ВВНЗ та військових навчальних підрозділів ВНЗ України, закладів вищої освіти (навчальних підрозділів) сил оборони України;

- оновлено зміст навчальних дисциплін «Основи військового управління (у тому числі за процедурами Troop Leading Procedures)», «Управління повсякденною діяльністю підрозділів», «Військова педагогіка та психологія», «Основи військового лідерства», «Військова розвідка», «Організація розвідувально-інформаційної діяльності», де використано авторські методи формування готовності майбутніх офіцерів розвідки до освіти продовж військової кар'єри;

- розроблено комплекс семінарів з елементами тренінгу для курсантів ВВНЗ, спрямованих на їх підготовку до неперервного професійного навчання;

удосконалено методи та зміст викладання вибіркової дисципліни «Військовий процес прийняття рішень (MDMP), «Бойове застосування механізованих частин», зокрема розроблено нову навчальну програму «Курси професійної військової освіти в системі військової освіти»,

конспекти лекцій, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи та засоби контролю знань і навичок.

Ключові слова: готовність, структура готовності, формування готовності, педагогічні умови, неперервна освіта, неперервний розвиток, освіта впродовж життя, військова освіта, система військової освіти, майбутні офіцери, підготовка офіцерів, вищі військові навчальні заклади, розвідувальна діяльність, Збройні Сили України.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні результати дослідження

1. Зелений І.І., Воронін А.І. Концепція наукового саморозвитку офіцерів. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2022. № 52. С. 95–102 DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2022.52.09>

2. Зелений І.І. Реалізація принципу неперервності у контексті трансформації системи військової освіти. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, 2023, вип. 61. С. 19-29. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2023.61.02>

3. Зелений І.І. Ключові компоненти неперервного професійного зростання офіцерів. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2023. № 55. С. 52-62. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.05>

4. Зелений І., Боярська-Хоменко А. Професійний саморозвиток офіцерів розвідки у контексті реалізації принципу освіти впродовж військової кар'єри. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 2024. Вип. 25(1). С. 86-97. DOI: [https://doi.org/10.35387/od.1\(25\).2024.86-97](https://doi.org/10.35387/od.1(25).2024.86-97)

5. Зелений І.І. Визначення рівня готовності майбутніх офіцерів розвідувальної діяльності до неперервного професійного розвитку. *Військова освіта*. Київ. 2024. № 2 (50). С. 68-82 DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2024-02/68-82>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Зелений І.І. Суть поняття готовності до професійного самовдосконалення майбутніх фахівців розвідувальної діяльності. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 травня 2022 року. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/8357>

7. Воронін А. І., Зелений І. І. Акмеологічний аспект формування лідерської компетентності майбутніх офіцерів у світовій науковій думці. *Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в XXI столітті*. 2022. С. 646-649. URL : <https://ol.world-ontology.org/wp-content/uploads/2023/02/%D0%97%D0%B1-IV161-%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%BD.pdf>

8. Зелений І.І. Неперервне професійне зростання офіцерів. *Дайджест стендових доповідей, презентованих під час «MeetUp 011» онлайн зі здобувачами другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, гарантами, представниками груп забезпечення ОПП і ОНП галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки*. Укладач: Боярська-Хоменко А. Харків, 2023. С. 25. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/783a8f28-d653-4e66-a9b4-3a339028b6e6/content?authentication-token=eyJhbGciOiJIUzI1NiJ9.eyJlaWQiOiI2ODk5ZDZmZS1lY2NjLTRlNDU0YTk3My1hZmU2YTFiNWJiMTciLCJzZyI6W10sImF1dGhlbnRpY2F0aW9uTVV0aG9kIjoicGFzc3dvcmQiLCJleHAiOiJlE3MjU5NzMzMzMTV9.5yoJzTiAc5s3MQeTulOSYbTltQLSopx6bYRxxSL6vok>

9. Зелений І.І. Розвиток неперервної військової освіти в контексті глобальних викликів. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін*: матеріали X Міжнародної

науково-практичної конференції (26 квітня 2024 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. С. 16-18

10. Зелений І.І. Цілі неперервного професійного зростання офіцерів. *Тенденції і виклики в сучасній освіті. Дайджест стендових доповідей, презентованих під час «Meetup 011» онлайн зі здобувачами другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, гарантами, представниками груп забезпечення ОПП і ОНП галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки*. Укладач: Боярська-Хоменко А. Харків, 2024. 65 с. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/94262219-4a1c-4cc9-ae55-41b5cf81be57>

11. Зелений І.І. Шляхи реалізації принципу «освіта продовж усієї військової кар'єри». *Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи* : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. Харків, 2024. С. 35-38

12. Зелений І. Організація неперервного професійного розвитку офіцерів у контексті реалізації Концепції трансформації системи військової освіти. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Харків, 2024. С. 428–432. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b75741c2-697f-422d-a09c-a254a933f7fe/content>

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

13. Зелений І. Підготовка викладачів ВВНЗ до формування готовності майбутніх офіцерів до неперервного професійного розвитку: методичні рекомендації для викладачів. Одеса : ВА, 2025. 37 с.

ABSTRACT

Zelenyi I.I. Formation of Future Intelligence Officers' Readiness for Continuous Professional Development in the Educational Process of Higher Educational Institutions.

Thesis for obtaining Doctor of Philosophy Degree, specialty 011 Educational, Pedagogical Sciences. H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ministry of Education and Science of Ukraine. Kharkiv, 2025.

The study is devoted to the formation of future intelligence officers' readiness for continuous professional development in the educational process of higher military educational institutions.

Relevance of the thesis topic. As part of Ukraine's strategic course towards full membership in the European Union and the North Atlantic Treaty Organisation, special attention should be paid to reforming and improving the system of higher military education. Building a modern military education model should meet the requirements for ensuring its quality, professionalizing the Armed Forces of Ukraine, and organizing the training of specialists in the continuous professional military education system. This approach will ensure military professionals' continuous professional and personal development throughout their careers.

Ukraine's military education system is undergoing a large-scale reform, which is reflected in documents such as the Ministry of Defence Policy on Military Education (2022) and the Concept of Transformation of the Military Education System of Ukraine (2022). Particular attention is paid to creating a multi-level system of continuous professional military education that meets the most effective national and international practices and considers combat operations' experience.

The process of training future intelligence officers requires an integrated approach that ensures not only the acquisition of specialized knowledge and skills but also the formation of readiness for continuous professional development to ensure systematic professional development, adaptation to new conditions of service, and maintaining a high level of combat readiness.

The first section – «Formation of Future Intelligence Officers' Readiness for Continuous Professional Development as a Topical Scientific and Pedagogical Issue» – analyses the scientific and pedagogical literature on developing the research problem. It is established that in the works of Ukrainian and foreign scholars, certain aspects of forming the readiness of future officers for continuous professional development are partially considered. In particular, the author examines the issues of professional subjectivity, methodological and methodological approaches to the professional training of future officers, the development of leadership and self-educational competencies as key components of continuous professional development and career growth, the formation of creativity, initiative, adaptability, and stress resistance of future officers. However, it has been found that the problem of forming the readiness of future intelligence officers for continuous professional development in the educational process of higher military institutions has not been the subject of a separate scientific study.

The essence of the basic concepts of the study is defined, in particular, such as «readiness», «formation of readiness», «continuous professional development», «readiness for continuous professional development», «future intelligence officer». The author formulates his definition of the key concept of the study 'formation of future intelligence officers' readiness for continuous professional development' and defines the structure of future intelligence officers' readiness for continuous professional development, which includes three components: cognitive, operational, and motivational.

The second chapter – «Pedagogical Conditions for Forming the Readiness of Future Intelligence Officers for Continuous Professional Development in the Educational Process of Higher Military Educational Institutions» – analyses the

system of continuous professional development of officers of the Armed Forces of Ukraine, which covers professional development throughout their career and harmoniously integrates formal and non-formal education. Higher education is realized through formal education, while non-formal education includes professional military and advanced training. A bachelor's degree involves simultaneously completing a relevant study program at a higher military educational institution and mastering the programs of basic (L-1A) and professional (L-1B) tactical-level professional education courses. The process of obtaining a master's degree is implemented at three levels: tactical (L-1C), operational (L-3), and strategic (L-4, L-5). In addition to obtaining formal higher education, officers regularly attend refresher courses to acquire new and improving existing military professionals, military specialized, and general competencies. Such courses are provided at all stages of a military career, ensuring officers' continuous professional development at the tactical, operational, and strategic levels.

The article substantiates the pedagogical conditions for forming the readiness of future intelligence officers for continuous professional development in the educational process of higher military educational institutions. These conditions include: training of teachers of higher military educational institutions to form the readiness of future officers for continuous professional development; mastering knowledge of formal and non-formal education and the ability to choose the ways of continuous professional development; stimulating future intelligence officers to continuous professional development.

In the third chapter – «Experimental verification of pedagogical conditions for the formation of future intelligence officers' readiness for continuous professional development in the educational process of higher military educational Institutions» – the criteria (motivational, cognitive, operational, and activity) are clarified, indicators are defined, and levels (low, medium, high) of the formation of future intelligence officers' readiness for continuous professional development are characterized. The motivational criterion was assessed by

analyzing the cadets' attitude to self-improvement and the formation of relevant motives. The methods used to measure this criterion were surveys, questionnaires, observations, and interviews. The cognitive criterion covered indicators related to the level of theoretical knowledge about the system of professional self-development of officers, awareness of formal and non-formal military education, and levels of professional growth. This criterion's levels of formation were determined through testing and surveys. The operational criterion included assessing self-development skills, experience gained through formal and non-formal education and practical activities, and professionally relevant qualities. Measurement was carried out through practical tasks, exercises, training, and questionnaires.

The effectiveness of implementing pedagogical conditions for forming future intelligence officers' readiness for continuous professional development in the educational process of higher military educational institutions is experimentally tested. The results demonstrated a dynamic growth in forming this readiness among cadets of 1-4 years of study.

The motivational criterion recorded the largest increase in indicators. A high level of motivation was found in 54.3% of respondents and an average level - of 32.8%, which indicates that most future intelligence officers are aware of the importance of continuous professional growth and have an internal need for self-improvement. These results confirm a sufficient level of positive attitude towards lifelong learning.

Regarding the cognitive component, it was found that 44.7% of respondents demonstrated an average level of formation, while the number of participants with a low level decreased by 13.6% compared to the baseline. These changes testify to the effectiveness of the developed pedagogical conditions and justify the need for their systematic and consistent implementation in the educational process of higher military educational institutions.

Similar trends are observed about the operational and business components. In particular, the number of respondents with a low level decreased by 11.8%,

while the indicators of medium and high levels increased by 7.9% and 4.9%, respectively.

The reliability of the obtained results was confirmed by statistical evaluation of the data using Pearson's coherence criterion (χ^2) for each of the identified criteria. Based on the generalized results of the pedagogical experiment and the test of the hypothesis, the author concludes that the initial provisions of the study are valid. It has been proved that the implementation of reasonable pedagogical conditions ensures the formation of motivational, cognitive, and operational criteria for the readiness of future intelligence officers for continuous professional development in the educational process of higher military educational institutions.

The scientific novelty of the obtained research results is expressed in the fact that:

for the first time, the effectiveness of pedagogical conditions for forming the readiness of future intelligence officers for continuous professional development in the educational process of higher military educational institutions has been scientifically substantiated and experimentally verified, namely: training teachers of higher military educational institutions to form the readiness of future officers for continuous professional development (stimulating the professional interest of teachers of higher military educational institutions in the problem of forming the readiness of future officers for continuous professional development, developing the competence of continuous learning and pedagogical competence of teachers of higher military educational institutions); mastering knowledge about formal and informal education and the skills to choose the paths of continuous professional development (updating the content of curricula and working curricula, forms and methods of training, organizing and conducting educational events); stimulating future intelligence officers to continuous professional development (studying and presenting the experience of professional growth of successful military personnel of the past and present, conducting individual consultations on self-improvement, career planning and solving

professional challenges, developing and conducting webinars aimed at developing «soft skills», familiarizing with successful practices of professional development in the Armed Forces of Ukraine and partner states through organizing meetings with military specialists); the structure of readiness of future intelligence officers to continuous professional development has been determined, a scheme for forming the specified readiness has been developed and substantiated;

improved: a diagnostic apparatus for determining the levels of readiness of future intelligence officers to continuous professional development through substantiation and use of criteria (motivational, cognitive, operational-activity), corresponding indicators, and characteristics of levels (high, medium, low);

the essence of the concept of «formation of readiness of future intelligence officers for continuous professional development» has been clarified as a complex pedagogical and organizational process aimed at developing in future military personnel knowledge, skills and abilities, experience, and sustainable motivation for continuous professional growth and provides for the development of future intelligence officers of a reflective attitude to their professional activities, the development of cognitive activity, emotional stability, the ability to self-regulate and make decisions in a dynamic and complex professional environment;

further development has provided an idea of the content and structure of the readiness of future intelligence officers for continuous professional development (as a unity of motivational, cognitive, and operational-activity components), as well as the features of its formation by the specified scheme.

The practical significance of the research results is that:

- methodological recommendations have been developed for training teachers of higher military educational institutions to form the readiness of future officers for continuous professional development, which are intended for scientific and pedagogical workers and training units of the Armed Forces of Ukraine, cadets (students) and officers of higher military educational institutions

and military training units of universities of Ukraine, higher education institutions (training units) of the Defense Forces of Ukraine;

- the content of the academic disciplines "Fundamentals of Military Management (including Troop Leading Procedures)", "Management of Daily Activities of Units", "Military Pedagogy and Psychology", "Fundamentals of Military Leadership", "Military Intelligence", "Organization of Intelligence and Information Activities" has been updated, where the author's methods of forming the readiness of future intelligence officers for education throughout a military career have been used;

- a set of seminars with training elements for cadets of higher military educational institutions has been developed, aimed at preparing them for continuous professional training;

- the methods and content of teaching the elective disciplines "Military Decision-Making Process (MDMP)", "Combat Use of Mechanized Units" have been improved, in particular, a new curriculum "Courses of Professional Military Education in the Military Education System", lecture notes, practical lesson plans, tasks for independent work and means of controlling knowledge and skills have been developed.

Keywords: readiness, readiness structure, readiness formation, pedagogical conditions, continuous education, continuous development, lifelong education, military education, military education system, future officers, officer training, higher military educational institutions, intelligence activities, Armed Forces of Ukraine.

SCIENTIFIC PAPERS WHICH INCLUDE THE MAIN RESULTS OF THE THESIS

Scientific papers in which the main research results are published

1. Zelenyi, I.I., Voronin, A.I. (2022). Kontseptsia naukovoho samorozvytku ofitseriv [The concept of scientific self-development of officers].

Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia. 52. 95–102 DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2022.52.09>

2. Zelenyi, I.I. (2023). Realizatsiia pryntsypu neperervnosti u konteksti transformatsii systemy viiskovoi osvity [Implementation of the principle of continuity in the context of the transformation of the military education system]. *Zasoby navchalnoi ta naukovo-doslidnoi roboty*. 61. 19-29. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2023.61.02>

3. Zelenyi, I.I. (2023). Kliuchovi komponenty neperervnoho profesiinoho zrostantia ofitseriv [Key components of continuous professional growth of officers]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. 55. 52-62. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.05>

4. Zelenyi, I., Boiarska-Khomenko, A. (2024). Profesiinyi samorozvytok ofitseriv rozvidky u konteksti realizatsii pryntsypu osvity vprodovzh viiskovoi kariery [Professional self-development of intelligence officers in the context of implementing the principle of education throughout a military career]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*. 25(1). 86-97. DOI: [https://doi.org/10.35387/od.1\(25\).2024.86-97](https://doi.org/10.35387/od.1(25).2024.86-97)

5. Zelenyi, I.I. (2024). Vyznachennia rivnia hotovnosti maibutnikh ofitseriv rozviduvalnoi diialnosti do neperervnoho profesiinoho rozvytku [Determining the Level of Readiness of Future Intelligence Officers for Continuous Professional Development]. *Viiskova osvita*. 2 (50). 68-82 DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2024-02/68-82>

Scientific works that certify the approval of the dissertation materials

6. Zelenyi, I.I. (2022). Sut poniattia hotovnosti do profesiinoho samovdoskonalennia maibutnikh fakhivtsiv rozviduvalnoi diialnosti [The essence of the concept of readiness for professional self-improvement of future intelligence specialists]. *Psykhologo-pedahohichni problemy vyshchoi i serednoi osvity v umovakh suchasnykh vyklykiv: teoriia i praktyka*. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/8357>

7. Voronin, A. I., Zelenyi, I. I. (2022). Akmeolohichniy aspekt formuvannia liderskoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv u svitovii naukovii dumtsi [Acmeological aspect of the formation of leadership competence of future officers in world scientific thought]. *Dukhovno-intelektualne vykhovannia i navchannia molodi v XXI stolitti*. 646-649. URL : <https://ol.world-ontology.org/wp-content/uploads/2023/02/%D0%97%D0%B1-IV161-%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%BD.pdf>

8. Zelenyi, I.I. (2023). Neperervne profesiine zrostannia ofitseriv [Continuous professional growth of officers]. *Daidzhest stendovykh dopovidei, prezentovanykh pid chas «MeetUp 011» onlain zi zdobuvachamy druhoho (mahisterskoho) i tretoho (osvitno-naukovoho) rivniv vyshchoi osvity, harantamy, predstavnykamy hrup zabezpechennia OPP i ONP haluzi znan 01 Osvita/Pedahohika, spetsialnist 011 Osvitni, pedahohichni nauky*. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/783a8f28-d653-4e66-a9b4-3a339028b6e6/content?authentication-token=eyJhbGciOiJIUzI1NiJ9.eyJlaWQiOiI2ODk5ZDZmZS1lY2NjLTRlNDU0YTk3My1hZmU2YTFiNWJiMTciLCJzZyI6W10sImF1dGh1bnRpY2F0aW9uTVV0aG9kIjoicGFzc3dvcmQiLCJleHAiOjE3MjU5NzZmMTV9.5yoJzTiAc5s3MQeTulOSYbTltQLSopx6bYRxXsL6vok>

9. Zelenyi, I.I. (2024). Rozvytok neperervnoi viiskovoi osvity v konteksti hlobalnykh vyklykiv [Development of continuous military education in the context of global challenges]. *Innovatsiyni rozvytok vyshchoi osvity: hlobalnyi, yevropeyskyi ta natsionalnyi vymiry zmin*. Sumy: Vyd-vo SumDPU imeni A.S. Makarenka. 16-18

10. Zelenyi, I.I. (2024). Tsili neperervnogo profesiinoho zrostannia ofitseriv [Goals of continuous professional growth of officers]. *Tendentsii i vyklyky v suchasniy osviti. Daidzhest stendovykh dopovidei, prezentovanykh pid chas «Meetup 011» onlain zi zdobuvachamy druhoho (mahisterskoho) i tretoho (osvitno-naukovoho) rivniv vyshchoi osvity, harantamy, predstavnykamy hrup zabezpechennia OPP i ONP haluzi znan 01 Osvita/Pedahohika, spetsialnist 011*

Osvitni, pedahohichni nauky. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/94262219-4a1c-4cc9-ae55-41b5cf81be57>

11. Zelenyi, I.I. (2024). Shliakhy realizatsii pryntsypu «osvita prodovzh usiiei viiskovoi kariery» [Ways to implement the principle of “education throughout the entire military career”]. *Osvita doroslykh: svitovi tendentsii, ukrainski realii ta perspektyv*. Kharkiv. 35-38

12. Zelenyi, I. (2024). Orhanizatsiia neperervnoho profesiinoho rozvytku ofitseriv u konteksti realizatsii Kontseptsii transformatsii systemy viiskovoi osvity [Organization of continuous professional development of officers in the context of implementing the Concept of transformation of the military education system]. *Psykhologo-pedahohichni problemy vyshchoi i serednoi osvity v umovakh suchasnykh vyklykiv: teoriia i praktyka*. Kharkiv. 428–432. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b75741c2-697f-422d-a09c-a254a933f7fe/content>

Works that additionally reflect the scientific results of the dissertation

13. Zelenyi, I.I. (2025). Pidhotovka vykladachiv VVNZ do formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv do neperervnoho profesiinoho rozvytku: metodychni rekomendatsii [Training of teachers of higher educational institutions to form the readiness of future officers for continuous professional development: methodological recommendations]. Odesa : VA, 37.